



Fremsat den 28. februar 2025 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Charlotte Broman Mølbæk (SF),
Lisbeth Bech Nielsen (SF) og Carl Valentin (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om oprettelse af en partnerdrabskommission

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2025 at fremsætte et lovforslag, der skal sikre, at der oprettes en partnerdrabskommission, der har til formål at igangsætte udredninger og indsamle viden om partnerdrab for at forebygge partnerdrab og partnervold.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 100, folketingsåret 2022-23, 2. samling.

I et globalt perspektiv er drabsraten i Danmark meget lav – også lavere end i sammenlignelige nordiske lande som Sverige og Finland. Desværre har vi nogle drabstyper, der fortsat ligger foruroligende højt og stabilt, nemlig partnerdrab. Partnerdrab er de drab, hvor offeret og gerningspersonen er enten kærestes, gift, ekskærestes, separeret eller skilt på tidspunktet for drabet.

En undersøgelse fra Justitsministeriet viser, at 46 ud af 223 drab i Danmark i perioden 2017-2021 er partnerdrab (»Drab i Danmark 2017-2021«, Justitsministeriets Forskningskontor, 2024). Dermed er denne drabstype den næsthøypigst forekommende enkeltstående drabstype i Danmark og udgør mere end 20 pct. af samtlige drab. Drab i kriminelle miljøer er fortsat den mest udbredte drabsform. Rapporten viser også, at partnerdrab i perioden 2017-2021 desværre er et relativt stabilt fænomen, idet der bliver begået mellem 8 og 11 partnerdrab hvert eneste år.

Partnerdrab er i langt de fleste tilfælde en kulmination på psykisk partnervold (»Partnerdrab er kulminationen på massiv psykisk vold«, danner.dk). Ifølge den seneste offerundersøgelse udsættes 97.000-120.000 personer i befolkningen i alderen 16-79 år årligt for vold og/eller seksuelle overgreb begået af en nuværende eller tidligere partner (»Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2023«, Justitsministeriets Forskningsenhed, 2024). Den største andel af ofrene er kvinder. Desværre er anmeldelsestilbøjeligheden lavere, når gerningspersonen er en nuværende eller tidligere partner, end når relationen mellem offer og gerningsperson er en anden, og derfor kan tallet reelt være højere.

Herhjemme erkendte en mand i 2022 at have kvalt sin 24-årige partner til døde (»24-årig kvinde på Amager Strand var dræbt ved kvælning«, tv2.dk, den 4. januar 2022). Her viste sagen også, at der havde været et tidligere kvælningsforsøg, som havde været behandlingskrævende. Hvis vi fik tegnet mønstrene op, kunne vi måske indføre tiltag, der kan forebygge fremtidige drab – og måske kunne det drab have været afværget.

I England og Wales har man siden 2011 udarbejdet lovpåtlige såkaldte domestic homicide reviews. Her skal myndighederne kortlægge forbrydelsen og forløbet op til et drab. Efterfølgende skal de komme med anbefalinger til myndighederne, så man kan undgå lignende tilfælde fremover (»Ekspertes og politifolk: Danmark bør nedsætte en havarikommission for partnerdrab«, Politiken.dk, den 3. oktober 2022).

I Norge tog man i 2012 initiativ til en forsøgsordning, hvor man fik kortlagt omfanget af partnerdrab og omstændighederne ved partnerdrab. Det førte til, at den norske regering efterfølgende tog initiativ til at nedsætte en egentlig partnerdrabskommission. På baggrund af en gennemgang af 19 partnerdrabsager fra 2014-2017, hvor der havde væ-

ret kontakt til politi, socialvæsen eller sundhedspersonale, skulle kommissionen undersøge, om myndighederne havde svigtet deres ansvar, og hvad man fremover kunne gøre for at undgå partnerdrab.

Denne indsats har bidraget til, at Norge har sænket det årlige antal af partnerdrab fra otte til syv drab i gennemsnit om året, og det øgede fokus på partnerdrab har været med til at fremme indsatsen mod partnervold, jf. artiklen fra politiken.dk som omtalt ovenfor.

Det var netop en lignende indsats, der fandt sted efter skyderiet i Field's. Her undersøgte man de forskellige myndigheders indsats, f.eks. i politiet og i psykiatrien, og man nedsatte en særlig taskforce til afdækning af forløbet op til den tragiske hændelse i et forsøg på at blive klogere på, hvor man kunne have gjort noget anderledes og forebygget hændelsen. Den form for videnindsamling er der også brug for i relation til partnerdrab og partnerdrabsforsøg.

Det vigtigste er, at partnerdrabskommissionen skal igangsætte partnerdrabsudredninger for at undersøge, hvad der er gået forud for et partnerdrab, og afdække forløb hos f.eks. politiet, kommunen, sociale myndigheder og sundhedsmyndigheder i den konkrete sag. Dernæst skal viden fra udredningerne indsamles og analyseres for at finde eventuelle mønstre, der på længere sigt kan medføre bedre forebyggende indsatser fra de relevante myndigheder for at undgå de tragiske hændelser.

SF forestiller sig, at partnerdrabskommissionen samtidig vil fungere som en slags videntcenter, som man kender det fra Norge og Sverige, og som følger anbefalinger fra FN til på nationalt niveau at registrere drab på kvinder i et såkaldt femicide watch, hvilket FN beskriver som »en systematisk og detaljeret registrering« med henblik på at »udvikle forebyggende foranstaltninger og vejlede politikudviklingen på området« (»9 partnerdrab i 2022 er mange. Og året er endnu ikke forbi – ny database skal gøre en forskel«, politiken.dk, den 1. oktober 2022).

SF har tidligere foreslået at nedsætte en partnerdrabskommission, og under behandlingen af det forslag tilbage i 2023 gjorde justitsministeren opmærksom på, at der foruden de tiltag, der allerede er sat i værk, kan være behov for yderligere initiativer på området (Beslutningsforslag nr. B 100, folketingsåret 2022-23, 2. samling). Det er nu omkring to år siden, vi havde den debat, og vi har ikke set indikationer på at andelen eller antallet af partnerdrab er ændret. Derfor mener vi også, at det er på tide igen at overveje andre tiltag som f.eks. en partnerdrabskommission.

Finansiering

SF anslår, at der ikke vil være væsentlige udgifter forbundet med forslaget, da det forudsættes, at udredninger og indsamling og analyser m.v. i regi af partnerdrabskommissionen kan gennemføres inden for rammerne af Justitsministeriets Forskningskontor, alternativt i forbindelse med regeringens varslede strafreform.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en partnerdrabskommission.

(Beslutningsforslag nr. B <150>)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.